

sygn. akt VII U 249/24

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

20 marca 2024 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w następującym składzie:

Przewodniczący SSO Małgorzata Kosicka

po rozpoznaniu 20 marca 2024 r. na posiedzeniu niejawnym w Warszawie

sprawy z odwołania A. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddziału w W.

z 17 listopada 2023 r., znak (...)

o wysokość emerytury

oddala odwołanie.

sygn. akt VII U 249/24

UZASADNIENIE

A. S. 18 grudnia 2023 r. wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z 17 listopada 2023 r. znak: (...) dotyczącej ponownego obliczenia emerytury z FUS. Ubezpieczona w odwołaniu wskazała, że nie rozumie różnicy w kwocie zewidencjonowanych środków na subkoncie między decyzją zaliczkową z 28 września 2023 r. a decyzją ostateczną z 17 listopada 2023 r. i wniosła o wyjaśnienie zaistniałych sprzeczności (odwołanie k. 3-7 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu organ rentowy powołał się na przepis art. 26c ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U z 2023 r. poz. 1251) wskazując, że decyzją z 28 września 2023 r. przyznał odwołującej z urzędu emeryturę ((...)) w kwocie zaliczkowej- ponieważ nie zostało zakończone przesyłanie środków zgromadzonych na subkoncie, a 17 listopada 2023 r. po zakończeniu przesyłania środków zgromadzonych na subkoncie oddział wydał decyzję ostateczną. Organ rentowy wskazał, że różnica w kwocie środków zewidencjonowanych na subkoncie między decyzją zaliczkową z 28 września 2023 r. - 92312,82 zł, a decyzją ostateczną z 17 listopada 2023 r. - 91888,24 zł, wynika z dokonanej operacji na subkoncie, tj. pomniejszenia o kwotę wypłaconej okresowej emerytury kapitałowej przysługującej za okres od 1 września 2023 r. do 26 września 2023 r. w kwocie 424,58 zł (odpowiedź na odwołanie k. 8-10 a.s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. S. urodziła się (...) 28 września 2018 r. złożyła wniosek o emeryturę, która została jej przyznana od 27 września 2018 r. na podstawie decyzji z 17 października 2018 r. Decyzją z tego samego dnia organ rentowy ustalił okresową emeryturę kapitałową ubezpieczonej od dnia nabycia prawa do emerytury z FUS (decyzje z 17 października 2018 r., k. 7 i 11 a.r.). 28 października 2021 r. ubezpieczona wniosła o ponowne obliczenie świadczenia emerytalno-rentowego z uwzględnieniem składek zapisanych na jej koncie po przyznaniu świadczenia, na skutek czego decyzją z 29 października 2021 r. ponownie ustalono okresową emeryturę kapitałową ubezpieczonej od 1 października 2021 r.

Decyzją z tego samego dnia przeliczono emeryturę z FUS i okresową emeryturę od 1 października 2021 r. (wniosek z 28 października 2021 r., k.15 a.r., decyzje z 29 października 2021 r., k.17 i 21 a.r.).

Kolejną decyzją z 28 września 2023 r. dokonano ponownego obliczenia emerytury z FUS od 27 września 2023 r., tj. od daty osiągnięcia przez ubezpieczoną wieku 65 lat. W decyzji wskazano, że:

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi: 297 739,84 zł;
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 606 144,97 zł;
- kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie z uwzględnieniem ich waloryzacji wynosi 92 312,82 zł;
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 210,00 miesięcy.

W związku z powyższym organ rentowy wskazał, że wysokość emerytury została ustalona na podstawie art. 26c ustawy emerytalnej i wynosi 4743,80 zł ($297\,739,84 + 606\,144,97 + 92\,312,82 / 210,00 = 4743,80$ zł). Organ rentowy zaznaczył, że na poczet należności od 27 września 2023 r. do 31 października 2023 r. w kwocie 5376,32 zł zakład zaliczył kwotę 460 zł z tytułu wypłaconej emerytury, a pozostała należność w kwocie 4916,32 zł po odliczeniu zaliczki na podatek odprowadzanej do urzędu skarbowego w kwocie 290 zł, liczonej od podstawy opodatkowania 4916 zł, składki na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 442,47 zł. Ponadto organ rentowy zaznaczył, że od 1 listopada 2023 r. podstawę opodatkowania stanowi miesięcznie kwota 4744 zł, zaliczka na podatek odprowadzana do urzędu skarbowego wynosi 269 zł, a składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 426,94 zł.

Organ rentowy wskazał ubezpieczonej, że prawo do okresowej emerytury kapitałowej wygasło z 26 września 2023 r., wobec czego wypłata okresowej emerytury została wstrzymana. Ponadto ZUS pouczył ubezpieczoną, że decyzja ma charakter zaliczkowy do czasu zakończenia przesyłania środków zgromadzonych na subkoncie, w związku przyznaniem emerytury docelowej (decyzja z 28 września 2023 r. k.29 a.r.).

Kolejną decyzją z 17 listopada 2023 r. organ rentowy dokonał ponownego obliczenia emerytury z FUS od 27 września 2023 r., tj. od daty osiągnięcia przez ubezpieczoną wieku 65 lat.

W decyzji wskazano, że:

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi: 297 739,84 zł;
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 606 144,97 zł;
- kwota środków zewidencjonowanych na subkoncie z uwzględnieniem ich waloryzacji wynosi 91 888,24 zł;
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 210 miesięcy.

Organ rentowy zaznaczył, że wysokość emerytury została ustalona na podstawie art. 26c ustawy emerytalnej i wynosi 4741,78 zł. ($297\,739,84 + 606\,144,97 + 91\,888,24 / 210,00 = 4741,78$ zł). ZUS wskazał, że na poczet należności od 1 grudnia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. w kwocie 4741,78 zł zaliczył kwotę 4,32 zł z tytułu wypłaconej emerytury, pozostała należność w kwocie 4737,46 zł po odliczeniu zaliczki na podatek odprowadzanej do urzędu skarbowego w kwocie 268 zł, liczonej od podstawy opodatkowania 4737 zł, składki na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 426,37 zł zakład przekaże na rachunek w kwocie 4043,78 zł. Ponadto organ rentowy wskazał, że od 1 stycznia 2024 r. podstawę opodatkowania stanowi miesięcznie kwota 4742 zł, zaliczka na podatek odprowadzana do urzędu skarbowego wynosi 269 zł, składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 426,76 zł, zatem wypłata świadczenia do wypłaty wynosi 4046,02 zł. Organ wskazał, że decyzja ma charakter ostateczny, a przesłanie środków zgromadzonych na subkoncie zostało zakończone (decyzja z 17 listopada 2023 r. k.35 a.r.).

Odwołująca nie zgodziła się z powyższą decyzją wskazując na różnicę w wysokości środków zewidencjonowanych na subkoncie między decyzją zaliczkową, a decyzją ostateczną i wniosła odwołanie od powyższej decyzji inicjując przedmiotowe postępowanie (odwołanie z 14 grudnia 2023 r. k.3-7 a.s.).

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie ww. dowodów, mając na uwadze, że nie był on sporny między stronami niniejszego postępowania. Dowodów z dokumentów żadna ze stron nie kwestionowała, a sąd z urzędu nie znalazł podstaw do tego, aby odmówić im wiarygodności i mocy dowodowej.

Sąd zważył, co następuje:

Rozpoznanie sprawy nastąpiło na posiedzeniu niejawnym. Taką możliwość daje art. 148¹ § 1 k.p.c. (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.), który przewiduje, że sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, sąd uzna - mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych - że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. W przedmiotowej sprawie okoliczności faktyczne nie były sporne, a zatem nie zachodziła potrzeba przeprowadzania dowodów. Spór dotyczy jedynie prawa. Ponadto strony nie wniosły o przeprowadzenie rozprawy. W tych okolicznościach sąd na podstawie powołanego przepisu ocenił, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, co w konsekwencji pozwoliło na rozpoznanie sprawy i wydanie rozstrzygnięcia na posiedzeniu niejawnym.

Odwołanie podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art. 26c ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1251 dalej zwaną ustawą emerytalną), po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego 65 lat przez osobę, która pobierała okresową emeryturę kapitałową do dnia poprzedzającego osiągnięcie tego wieku, emeryturę z Funduszu oblicza się ponownie z urzędu na zasadach określonych w art. 26, z tym że do obliczenia emerytury przyjmuje się średnie dalsze trwanie życia ustalone dla wieku 65 lat, obowiązujące w dacie osiągnięcia tego wieku.

Natomiast art. 26c ust. 2 ustawy emerytalnej stanowi, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz kwoty środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z tym że przy ustalaniu podstawy obliczenia emerytury nie uwzględnia się kwot zwiększeń składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego określonego w art. 173-175, uzyskanych w wyniku waloryzacji kwartalnej, o której mowa w art. 25a, przeprowadzonej w celu obliczenia dotychczas przysługującej emerytury z Funduszu.

Prawo odwołującej się do okresowej emerytury kapitałowej wygasło z dniem poprzedzającym dzień, w którym ukończyła ona 65. rok życia, na podstawie art. 9 pkt 2 ustawy z 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych.

Stosownie do treści art. 40a ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych stan subkonta pomniejsza się o kwoty wypłaconych okresowych emerytur kapitałowych.

Organ rentowy na podstawie powyższych przepisów wydał decyzję z 28 września 2023 r., w której przyznał ubezpieczonej z urzędu emeryturę w ((...)) w kwocie zaliczkowej, z uwagi na okoliczność, że nie zostało zakończone przesyłanie środków zgromadzonych na subkoncie. W tej decyzji organ rentowy wskazał kwotę składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji, kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego, kwotę środków zewidencjonowanych na subkoncie z uwzględnieniem waloryzacji i powołał się na dane o średnim dalszym trwaniu życia, po czym wskazał, że wyliczona emerytura wyniosła 4743,80 zł.

17 listopada 2023 r. po zakończeniu przesyłania środków zgromadzonych na subkoncie oddział wydał decyzję ostateczną, w której wskazano, kwotę składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji, kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego, kwotę środków zewidencjonowanych na subkoncie z uwzględnieniem waloryzacji i powołano się na dane o średnim dalszym trwaniu życia, po czym wskazano, że wyliczona emerytura wyniosła 4741,78 zł. Różnica w kwocie środków zewidencjonowanych na subkoncie między decyzją zaliczkową, a decyzją ostateczną wynika, jak wskazał organ rentowy, z pomniejszenia o kwotę wypłaconej okresowej emerytury kapitałowej przysługującej za okres od 1 września 2023 r. do 26 września 2023 r. w kwocie 424,58 zł (92 312,82 zł – 424,58 zł = 91 888, 24 zł.)

Analiza powyższych przepisów oraz stanu faktycznego sprawy prowadzi więc do wniosku, że w chwili osiągnięcia przez wnioskodawczynię wieku 65 lat jej emerytura została prawidłowo przeliczona z urzędu, m.in. z uwzględnieniem składek zgromadzonych na jej subkoncie, pomniejszonych na podstawie 40a ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych o kwoty wypłaconych okresowych emerytur kapitałowych.

Mając powyższe na uwadze, sąd oddalił odwołanie A. S., o czym orzekł w sentencji wyroku na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.